

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ กระบวนการและถ่ายทอดความร่วมมือในการจัดการขยะมูลฝอย
ขององค์กรในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองจ้อม
อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน นางสาวกิ่งแก้ว กุดโอภาส

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

อาจารย์ ประสาน ตั้งสิกบุตร	ประธานกรรมการ
ศาสตราจารย์ ดร.มนัส สุวรรณ	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ ประหยัด ปานดี	กรรมการ

บทคัดย่อ

การค้นคว้าแบบอิสระเรื่อง กระบวนการและถ่ายทอดความร่วมมือในการจัดการมูลฝอยของ
องค์กรในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองจ้อม อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการในการกำจัดขยะมูลฝอยขององค์กร
และศึกษาถ่ายทอดความร่วมมือในการจัดการขยะมูลฝอยร่วมกันขององค์กรในเขตพื้นที่องค์การ
บริหารส่วนตำบลหนองจ้อม อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาโดยใช้วิธี
การสังเกต และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกเฉพาะบุคคลในตัวแทนจากองค์กรภาครัฐ และวิธีการ
สัมภาษณ์โดยใช้แบบสอบถามแบบปลายเปิด และหาปริมาณขยะโดยเลือกวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบ
ไม่เกี่ยวข้องกับโอกาสทางสถิติด้วยการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญและวิธีการเข้าร่วมประชุม ทั้งนี้
ผู้วิจัยได้ใช้มาตรฐานความเชื่อมั่นของ Darwin Mendel, April, 1977 ในระดับความเชื่อมั่น 95%
กลุ่มตัวอย่างจำนวน 327 ครั้วเรือน เพื่อรวบรวมหาจำนวนโดยเฉลี่ยเป็นกิโลกรัมต่อวัน ส่วนใน
กระบวนการและถ่ายทอดความร่วมมือการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรในเขตองค์การบริหารส่วน
ตำบลได้รวบรวมหาจำนวนและร้อยละของตัวแทนจากองค์กรที่ศึกษาในการจัดการขยะมูลฝอย
พร้อมบรรยายผลโดยการพรรณนา ซึ่งตัวแทนจากองค์กรที่ศึกษามีจำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่าง
จำนวน 72 คน ได้แก่ ตัวแทนจากองค์กรภาครัฐ จำนวน 16 คน ตัวแทนจากองค์กรประชาชน

จำนวน 28 คน ตัวแทนจากองค์กรธุรกิจเอกชน จำนวน 20 คน ตัวแทนจากองค์กรพัฒนาเอกชน จำนวน 3 คน และตัวแทนจากผู้อาวุโส จำนวน 5 คน ทั้งนี้ได้นำมาจำแนกข้อมูลตามบรรยายประเด็นหัวข้อการศึกษา

จากผลการวิจัยพบว่า กระบวนการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กร ทุกองค์กรยังใช้วิธีการเผาและฝัง โดยมีวิธีการที่ไม่ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล ได้นำขยะทำเป็นปุ๋ยหมักบ้างแต่ก็ไม่ได้ทำอย่างต่อเนื่อง เพราะขาดการสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐในการช่วยเหลือแนะนำ และให้ความรู้อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังไม่มีหรือนำขยะมาฟื้นฟูใช้ประโยชน์ใหม่ เพราะเห็นว่าเป็นวิธีที่ยุ่งยาก และใช้ต้นทุนสูง อย่างไรก็ตามจากการศึกษาพบว่า ได้มีการคัดแยกขยะมูลฝอยเพื่อนำไปขายและนำไปใช้ประโยชน์โดยทำการช่อมแซม หรือล้างน้ำทำความสะอาดเพื่อนำมาใช้ซ้ำบ้างด้วยส่วนใหญ่ยังไม่เข้าใจถึงการนำมาใช้ประโยชน์ให้สามารถกลับมาใช้ได้หลายๆวิธีการจึงเก็บวัสดุที่เหลือใช้หรือขยะมูลฝอยส่วนที่ขายได้ ให้ผู้รับซื้อของเก่าเพื่อเข้าโรงงานแปรสภาพเป็นส่วนมาก

เรื่องช่วยความร่วมมือในการจัดการขยะมูลฝอยพบว่า ทุกองค์กรไม่มีการวางแผนที่ดีอย่างเป็นระบบ ไม่มีความสัมพันธ์และร่วมมือกันในการจัดการขยะมูลฝอย ในทางตรงกันข้ามจะเป็นลักษณะต่างคนต่างคิดวางแผนเป็นส่วนใหญ่ ขาดการประสานการวางแผนที่ดี ความร่วมมือในการวางแผนมีบ้างในองค์กรภาครัฐกับองค์กรประชาชนแต่ขาดความต่อเนื่อง ในส่วนของการดำเนินงานนั้นมีความร่วมมือในบางส่วน ซึ่งยังไม่ครอบคลุมในการจัดการขยะมูลฝอยทั้งหมด จึงส่งผลให้ไม่มีการประเมินผลร่วมกันขององค์กรทั้งในและนอกเขตพื้นที่องค์กรบริหารส่วนตำบล และส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ ความเข้าใจถึงวิธีการในการจัดการขยะมูลฝอยที่ถูกต้อง ส่งผลให้มีการจัดการขยะมูลฝอยไม่ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล

ดังนั้นหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องจึงควรให้ความรู้ ความเข้าใจถึงวิธีการจัดการขยะมูลฝอยให้ถูกต้องให้แก่ประชาชนในพื้นที่ โดยการสนับสนุนการวางแผน และดำเนินงานไปพร้อมกัน และองค์กรบริหารส่วนตำบลหนองจ่อม ควรประสานการทำงานกับทุกองค์กรทั้งในและนอกพื้นที่ เพื่อสร้างช่วยความร่วมมือในการจัดการขยะมูลฝอยร่วมกันด้วย

Independent Study Title	Processes and Networks of Garbages Disposal Management in Nong Jom Local Administrative Organization, Amphoe San Sai, Changwat Chiang Mai	
Author	Miss Kingkaew Kud -Ophas	
Master of Art	Man and Environment Management	
Examining Committee	Lect. Prasarn Tangsikabuth	Chairman
	Prof. Dr. Manat Suwan	Member
	Assoc. Prof. Prayad Pandee	Member

ABSTRACT

This research was process and networks of garbage disposal management in Nongjom Local Administrative Organization Amphor San Sai, Changwat Chiang Mai.

The purposes of this research were to study process and the coordination of networks in Nongjom Local Administrative Organization, Amphor San Sai, Changwat Chiang Mai. It was the descriptive research by mean of using observation, detail interview of the officials' governmental organization and open-ended questionnaires. And to find the quantity of garbage at random, without statistical opportunity and meeting. This research was used the confidential standard of Darwin Mendel, April 1977 with the level of confidence 95%. The sample groups were 327 families. To find daily everage quantity of garbage in kilogram. For the process and networks of garbage disposal management in the area were collected the quantity and percentage form 72 delegates of organization which studied about the garbage disposal management. Then reported by description. The 72 delegates were : 16 from governmental organization, 28 from public organization, 20 from private business organization, 3 from private development organization and 5 from senior. Finally, the data were classified into each type.

The result were found that: for the process of garbage disposal management, every organization burned or buried it unhygienically. Some made the garbage fermented fertilizers but not continually as they had no budget from the government including lack of knowledge and continual support. Furthermore, the organization did not recycle the garbage. It seemed to be difficult and took high cost. However some selected garbage for sale or reused by repairing or

clean-up it before use. Most of them did not know how to make the garbage useful. They, therefore, sold some garbage or scrap to transformation factories.

For networks of garbage disposal management, every organization did not plan to manage the garbage systematically or coordinate with one another. On the other hand, each one had his own idea, lack of good cooperation. There were some cooperation between governmental organization and public organization but not continually. For the management there were only some part not the whole garbage. This caused no evaluation. As most of them did not know how to manage the garbage correctly, they could not do it hygienically.

Therefore, the related governmental organization should instruct them how to manage the garbage correctly, support the planning as well as management simultaneously. And Nongjom Local Administrative Organization networks should cooperate with one another and also out side area organization to make the cooperation network in garbage disposal management.